

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Tdo/63/2015                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 4411010205                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.11.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Gabriela Šimonová        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:4411010205.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 24. novembra 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabina a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci proti obvinenému Q. Y., pre zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného Q. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. júna 2012, sp. zn. 4 To 53/2012 takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Q. Y. s a o d m i e t a .

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 22. marca 2012, č. k. 2 T 62/2011, bol obvinený Q. Y. uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

Obžalovaní Q. Y. a K. X. dňa 23. decembra 2010 v nočných hodinách, po predchádzajúcej vzájomnej dohode spolu s už právoplatne odsúdeným U. Y. v obci S., okres K. G., vnikli do rodinného domu číslo XX tým spôsobom, že preliezli uzamknutú bránu do dvora, obžalovaný Q. Y. kopol do neuzamknutých vchodových dverí na dome, udrel poškodeného S. F. nar. XXXX, ktorý sa mu snažil zabrániť vniknúť do domu, všetci traja vošli dnu, obžalovaný Q. Y. prehľadal všetky miestnosti domu, nereagovali na výzvy poškodeného S. F., aby opustili dom, pričom boli prichytení privolanou hliadkou polície.

Okresný súd uložil obvinenému Q. Y. podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr. zák., pri zistení príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zák. a neexistencii poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal obvinený Q. Y. odvolanie. Krajský súd v Nitre na

podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol podať odvolateľ odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie oprávnenej osoby je dôvodné, avšak len čo sa týka výroku o treste.

O vine obvineného Q. Y. odvolací súd nemal pochybnosti po vykonanom dokazovaní pred okresným súdom, ani o správnosti skutkových zistení, ktoré preukazujú, že obvinený sa dopustil konania uvedeného vo výroku o vine, a preto Krajský súd v Nitre ponechal tento výrok nedotknutý a rozhodol rozsudkom na verejnom zasadnutí 14. júna 2012, sp. zn. 4 To 53/2012 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, e/ ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste uloženom obžalovanému Q. Y. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. (po nezistení žiadnej, v ustanovení § 36 Tr. zák. uvedenej poľahčujúcej okolnosti a po zistení priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m/ Tr. zák.) mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Q. Y. dovolanie v zákonnej trojročnej lehote, konkrétne dňa 3. decembra 2014. Vo svojich písomných dôvodoch dovolania napádal dovolací dôvod podľa písm. c/, g/ ustanovenia §-u 371 ods. 1 Tr. por. a zároveň požiadal Okresný súd Nové Zámky o ustanovenie obhajcu. Prioritne namietal, že nemal obhajcu už v momente zadržania.

V rámci dovolacieho konania bola obvinenému Q. Y. ustanovená okresným súdom obhajkyňa JUDr. Helena Farkašová, ktorá písomne odôvodnila dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por. Obvinený zároveň písomne urobil úkon, kde uviedol, že súhlasí s dôvodmi dovolania tak, ako ich upravila obhajkyňa a netrvá na tých dôvodoch, ktoré uviedol on vo svojom dovolaní (povinná obhajoba momentom zadržania).

Dovolanie podané prostredníctvom obhajkyne, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Obhajoba poukazuje na skutočnosť, že obvinený spáchanie skutku od počiatku popiera. Doznan síce, že v žalovanú noc išiel spolu so svojím synom U. Y. a švagrom K. X. do S., avšak nebolo to so zlým úmyslom. Namietal, že korunný svedok - poškodený S. F. ho na hlavnom pojednávaní neopoznal ako osobu, ktorá by vošla do jeho domu a spáchala v ňom násilie, a to vzhľadom na vysoký vek svedka. Ako ďalšie dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por. obvinený Q. Y. vo svojom dovolaní uvádza, že Okresný súd Nové Zámky nevyhodnotil výpovede svedkov zákonným spôsobom, keď niektoré z nich považoval za také, ktoré použil ako usvedčujúce dôkazy a prihliadal iba na dôkazy, ktoré svedčili v jeho neprospech. Napr. vykonaná ohliadka miesta činu a fotodokumentácia miesta činu nenasvedčujú tomu, že by preliezol plot a vykopol vchodové dvere, nakoľko je evidentné, že dvere neboli nijakým spôsobom poškodené. Tiež nebola vykonaná fotodokumentácia odtlačkov jeho topánok. Najvyšší súd konštatuje, že dovolanie obsahuje 9 strán, dôvody dovolania sú špecifikované písmenami a väčšinou sa dovolací dôvod sústreďuje na hodnotenie dôkazov.

Vzhľadom na uvedené, obvinený navrhol najvyššiemu súdu, aby rozsudkom rozhodol, že rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 14. júna 2012 sp. zn. 4To 53/2012 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie, nakoľko má za to, že doposiaľ produkovanými dôkazmi nebola jednoznačne preukázaná skutočnosť, že by bol svojím konaním naplnil zákonnú skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorú bol právoplatne odsúdený.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Zámky - poverená výkonom funkcie okresnej prokurátorky, ktorá považovala dovolanie obvineného Q. Y. podané oneskorene s tým, že obvinenému bol napadnutý rozsudok krajského súdu doručený 02. júla 2012 a jeho obhajcovi JUDr. Vladimírovi Lamačkovi st. 27. júna 2012. Dôvodila, že dovolanie bolo podané v prospech obvineného a možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému, resp.

jeho obhajcovi, čo sa v danom prípade nestalo. Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci ako oneskorene podané.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či bolo dovolanie podané včas, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané jednak samotným obvineným (tu sa zachovala včasnosť podania dovolania) a následne prostredníctvom obhajkyne, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Nové Zámky, t. j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por. V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

Obvinený primárne namietal, že by sa bol skutok stal tak, ako je opísaný v skutkovej vete prvostupňového rozsudku. Uznesenie odvolacieho súdu napáda okrem iného i v tom smere, že v jeho odôvodnení sa len konštatujú skutočnosti, ktoré ako obvinený uviedol v písomnom odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Vytýka odvolaciemu súdu, že tento sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s rozpormi vo výpovediach svedkov a vôbec sa nezaoberal skutočnosťami, ktoré obvinený uviedol v odvolaní.

Najvyšší súd len dodáva, že v danom prípade rozhodne nemožno hovoriť o porušení práva na obhajobu. Obvinený mal obhajcu od začatia trestného stíhania, a to počas celého prípravného konania, ako aj v konaní pred súdmi. Obhajkyňa správne, pred tým, než sama písomne odôvodnila dovolanie, poučila obvineného o jeho nesprávnom právnom názore o nutnej obhajobe, a to okamihom obmedzenia osobnej slobody.

Zásadným porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe (§ 37 Tr. por.). V prípade, ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, potom je splnená táto podmienka dovolania spravidla vtedy, ak orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Aj odvolací súd vo svojom rozsudku, ktorým nevyhovел odvolaniu obvineného Q. Y. vo výroku o vine, konštatuje vo svojom odôvodnení, že prvostupňový súd vykonal na hlavnom pojednávaní rozsiahle dokazovanie, keď vypočul obžalovaných Q. Y. a K. X., svedkov U. Y. (ktorý nepodal odpor voči trestnému rozkazu, ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody s tým, že je rád, že je všetko za ním), ďalej svedkov S. F., F. W., J. O., Mgr. J. F., npor. Ing. O. a nstržm. Q. Q., ako i ohliadkou miesta činu bolo jednoznačne preukázané, že skutok sa stal tak, ako je uvedený vo výrokovej časti obžaloby. Dovolací súd ustálil, že skutku predchádzal incident medzi obvineným Q. Y. a jeho priateľkou J. O. - dcérou poškodeného S. F. a táto volala z preventívnych dôvodov aj políciu. Vina obvineného bola na základe vykonaného dokazovania jednoznačne preukázaná.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. teda nie je daný.

V závere dovolateľ namietal kvalifikovanie jeho konania s tým, že je zrejmé, že skutok nenapĺňa znaky trestného činu. Pri tomto skutku (ak by sa vôbec stal), absentuje hrozba násillia alebo inej ťažkej ujmy.

Neexistuje žiadna lekárska správa o tom, že by poškodeného udrel, keď sa mu snažil zabrániť vniknúť do domu. Výpovede 85-ročného svedka nemožno považovať vierohodné, nakoľko sú plné rozporov a tým je výrazne znížená jeho vierohodnosť ako svedka. Rozhodnutie je teda, podľa názoru obhajoby, založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu, tak podľa názoru dovolateľa, došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený Q. Y. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a/, b/, c/ ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 20 Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, reagujúc na viaceré námietky uvedené v dovolaní o tom, že odvolací súd stroho odôvodnil svoje rozhodnutie dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúma v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a

druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Obvinený odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa, prezentovanými hlavne v záverečnej reči obhajcu. S jeho právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Práve naopak, čo neuniklo pozornosti ani dovolaciemu súdu, odvolací súd sa veľmi pozorne a citlivo zaoberal nesprávnym postupom okresného súdu v minulosti - konkrétne zrušujúce uznesenie Krajského súdu Nitra z 24. novembra 2011, sp. zn. 4 To 81/2011, keď tomuto vytkol viaceré pochybenia a závažné chyby, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci, alebo v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práv niektorého z obžalovaných na obhajobu (§ 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.).

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Q. Y. na neverejnom zasadnutí odmietol.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.